ISBN 978-953-7217-83-9

Mijo Bijuklić – Mišo

MORE U NAMA

Mijo Bijuklić – Mišo MORE U NAMA

Mijo Bijuklić – Mišo

MORE U NAMA

Copyright: Mijo Bijuklić - Mišo
Sva prava pridržana

Nakladnik
Udruga 3000 godina Za dar

Urednik
Tomislav Marijan Bilosnić

Pogovori
Tomislav Marijan Bilosnić
Enes Kišević
Zvonko Penović

Ilustracije / Fotografije / Design
Tomislav Marijan Bilosnić
Pablo Bilosnić

Grafička obrada
Marija Marfat

Naklada
300 primjeraka

Tisak

Tiskano 1. rujna 2014.

CIP-Katalogizacija u publikaciji
Znanstvena knjižnica Zadar
UDK 821.163.42-1

BIJUKLIĆ, Mišo-Mijo

More u nama : pjesme, slike / Mijo Bijuklić - Mišo ; <pogovor, ilustracije, fotografije Tomislav Marijan Bilosnić>. - Zadar : Udruga 3000 godina Za dar, 2014. - 128 str. : ilustr. u bojama ; 21 cm

ISBN 978-953-7217-83-9

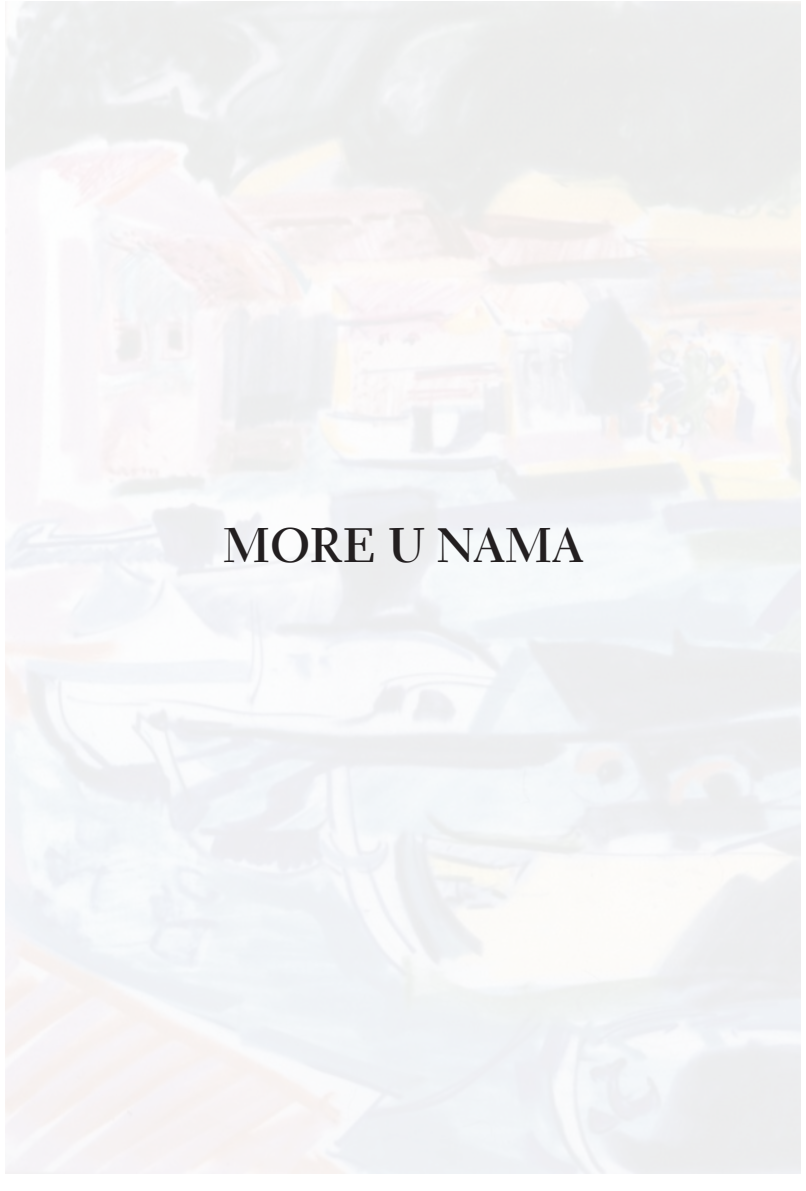
140822076

Mijo Bijuklić – Mišo

MORE U NAMA

pjesnička monografija

3000 GODINA ZA DAR
ZADAR, 2014.

MORE U NAMA

PROŠLI ŽIVOTI

Kao staklene tegle
prepune šarenih bombona,
ta lijepo oblikovana
preplanula ženska tijela
zanose
mistikom venecijanskog kristala.

Pješčane plaže, mora ljepote
ispijam poput limuna.
Zaslađen ego više u falsetu
iz punih grudi gudi
i pomalo ludi
zbog svega nuđenog.

Život je melodija
satkana od šuma mora,
eho mi podnosi račun
iz tog prošloga života.

PAG

Kao na Mjesecu
nepregledne kamene brazde
išarale otok uzduž i poprijeko.
Kamen čuva kamene staze...
Kamenom ograđena kamena su polja.

Nevidljivi vjetar
s Velebita tuče, more huči.
Otok na istom mjestu kao i jučer.
Kameni pejzaž prkosi suncu i vjetru.
Sudbini obol daje.
Koliko dugo ta slika traje?
Hoće li se umoriti
vjetar i more?

NA ZLATNOM OTOKU

Nisu mi sve misli na vezu.
Proljetno smirenje
u tihoj otočkoj blagosti
resi mi zatamnjenu sobu
nekim čudnim sjajem.

Pokušavam moliti,
morske struje ćutim u svojoj blizini.
One klize. U moru miješaju
sve mrtvo i živo,
poput vrijednih vrtlarica
sve stavljaju na svoje mjesto -

a ja, velika pričalica,
tek nijemi svjedok sam,
možda i jedini
u taj pozni čas
što s morem se jedini.

ULAZEĆI U MORE

Uz jutarnje molitve,
smokve i masline
perem u moru,
slažem ih po golom i vrelom tijelu,
neodlučan gazim u pjenu.
Noge me same preko stijene vode,
a ja razbijam glavu mislima
zašto si ti meni uopće potrebna.

MORE U NAMA

Nitko ništavan nije
pod kapom nebeskom.

Zato nikad postidjet se neću
pozvati te pod krov
moje male morske kuće.

Ne, ne treba znati
što će se dogoditi
i što se u nama zbiva -
naše more u nama
i dalje neka veselo pliva.

MORE

O, ti more,
kao sveta žena
u suncu obasjana,
nježnošću zračiš.
Pogledom te dotičem.
Svetinja bivaš
i prostota.

Uz tebe sam
gospar i prosjak.
Vladajući prosim
taj krug života,
slutnjom
želim shvatiti
i svom dušom
prihvatiti
pravila tvoja.

UZDISAJ

Mirišem sol,
potiskujem bol
odlaska.

Koračam obalom
poražen, osamljen,
pogleda praznog.

Sunce je bljesnulo,
u moru pokliznulo se
nestavši bez traga.

Mirišem sol
novoga ljeta
bez tebe.

JUTRA I SMIRAJI

Dan i noć tako obični.
Uvijek iznova fasciniraju -
kako redovito liježu
i na vrijeme ustaju.

Očaravaju me jutra kristalna
dok pogled klizi preko mora
poput ulja. U njegovoj bistrini
smirim se prateći podvodni svijet
algi i školjki u zajedničkom iščekivanju
plime koja život uznemiri.

A tek smirujuće nijanse sivoplave
dok predvečerje u noć tone!
Misli mi plutaju u smiraju
preko namreškanih valova
u beskraj.

Jutro i predvečerje se ne sreću.
I na svu sreću nek' tako i ostane
jer mogu uvijek iznova
uživati u osvitima
i smirajima
na mome škoju
gdje ostavih dio mladosti
lijepe.

LJUBAVNA GOZBA

Na nebu vidim tebe
i naše ljetne trenutke -
poput srebrne lađe
plovimo kroz plave oblake
u neponovljivost,
donoseći tisuće svijeća
za našu ljubavnu gozbu.

U našim tijelima
kuhamo čaj za dvoje
napitak grijeha,
a znojna tijela nam
blistaju kao kristal.

Poezija smo
izvan svakog vremena.
Ne možemo se oduprijeti
ljubavi.

ZDRAVO MARIJO

Ipak, drukčije nego prije
s crkvenog tornja
Zdravo Marijo
uz kamen i drvo
popelo se preko brda
do prozora
iza kojeg
ležim u potpunom mraku
a na ekranu Fidel Castro
s kravatom koja šeta oko vrata
nije li ga vrijeme pregazilo
i krije li se još
Che Guevara
u duši njegovoj

Che, Janice, Jimmy i Elvis
svi ti likovi kao krikovi
imaju li veze s mojim ljetom
I zašto ih spominjem sa sjetom
tu su uz mene
niti me straše
niti me plaše
ali ipak duši
često nedostaju.

S ONU STRANU VELEBITA

Kako spriječiti vrijeme
kada pritisne uz tjeme
dobro poznati šum.
Kuda procuriše serenade
njoj prislonjene
uz pritvorene škure.
Nije bilo avanture
za vrijeme ljetne bure
Niti su bijela tijela
brzo potamnjela.
Samo je maestral
što pijesak u oči nosi
narušio podneva mir.
Očekivao sam zvono
koje se ne oglasi
a pjesma cvrčka
zamrla je još
s onu stranu Velebita
u užegloj travi.
No, tek tri pripita furešta
kod kojih je još fešta
zaostala od lani
grubo su narušila tišinu
učmaloga grada.
O, tko kani sada

kad prazne se kupališta
žaliti za nečim izgrađenim
na tracima ultravioletnih zraka
i prepustiti se maštanju
neuzvraćenih davanja
i uzdaha u prolazu
tamo negdje
poslije večernjih šetnji
zbog pripijenih haljina
koje kriju i otkrivaju...

Ma što je ljeto sveto?
prošlost i priča. Eto!

bit
84

EVA I PAG

Kad se pogled
Priko Paga prosuja
Ka da san
Niki drugi, a ne ja
I nič osin dršćanja
U svin porama
Nisi ti Pagu pitomiji
Niti san ja
Slatkoričivi
Ali poklanjan se tebi
Ka materi dobro dite
Jubin tebe, o divjino.
Tvoje škrape i to tvoje
Priorano stinje.

O Eva, ča nan to triba
Tuje trunje iz oka vadit
Grube riči slušati skrušeno
O Eva, koliko to čoviku triba
Pa da svati di je srića
I di ona drima...

Tebe san doziva
Tebe sanja
Tebi tepa

A sebe kara
I na prste live ruke
Nabrojat moreš
Koliko je bilo dni
Da se nisan na tebe siti.

.

U ZVECKANJU OBLAKA

U raštimanu cviljenju
ponoćnoga vjetra
moj kvart noćas mrzne.
I ledi. Toplu misao.

Dok preslagujem paralele
prebirući zvuke prošlosti
petnaestim meridijanom
iz daleka k tebi,
k tebi…
selim…

Moru bliže, vjetar osjetiti
a prašina od soli, fina
nek zapeče oči
i zapara kožu na licu…
kao nekada

U caklini inje. Prži
pupove i lišće voćaka.
Oko mene šutnja.
Tek slanost
na vrhu usne gornje…

U oku idila. Kosi borovi.

Savijeni ali prkosni.
Posljedice. Bezbroj okršaja
zbog najezde
vjetrova. Sa svih strana.

… još pulsira. Nježni stisak.
Mala ruka, srebrni prsten
i ime Bogorodice na njenoj usni…
križam je i u sanak spravljam
sve to dolazi kao fatamorgana
ovih zakašnjelih zimskih dana…

Najviše je voljela štigliće.
Te male šarene i cvrkutave ptice
koje sam joj hvatao. U rana jutra.
(Na smolom premazanoj grančici.)

A kada u predvečerje rumene zrake
pljusnu na obrazinu pripita mora,
ja se stresem
što štiglićima probadaju oči
da ljepše pjevaju .

Život teče dalje
vjetrenjače iznad Paga
čeznu za povratkom
ptica selica....

Kolona u crnom
iza drvenoga križa.
Prati obredom plača
onog koji se ne vraća…
Polažu ga. U stjenovitu postelju,
pokrov mu mramor
izvezen slovima zlatnim.
…tu ljubav i mržnja
pletu se kao tvrda makija
u buri bjesnila i tuzi sjete
čvršće od mjeda i kamena
kroz stoljeća.

O, Pagu, Pagu, ti mi daješ snagu
i romantika i sjeta! Što me to
vraća k tebi, a ja
se obraniti ne mogu
dok mi iz daljine tepaš.

I svojom divljom ljepotom
ti me opsjedaš
od rane jeseni
do prvih proljetnih
cvjetanja mora.
Na Prosika pješčanome sprudu
bosih nogu. Galebi i ja.
Glasanje janjaca

visoko negdje u brdima.
Nema novca
koji zaborav otkupljuje.

Posoljen. Nepokorenog sjećanja.
Uvijek tvoj zarobljenik.
Vraćam ti se i prosim te
kao one davne noći.

Paloma blanca

Do prvih sunčanih zraka.
…za ispriku te molim
ako me čuješ.

I POSLIJE TRIDESET GODINA

Bit će ipak da jeseni sam bliži...
Sunce visoko
neće me opržiti
Dok žive slike promiču
i kao poslije trideset godina
ništa se promijenilo nije....
osim par suvišnih kilograma
i par nedorečenih epigrama
o življenju
okolišu
političkom fićfiriću

Sitni pijesak bosa noga
Plavo more srca moga
Preko volje krećem dolje
Treba mi snage gaziti dalje

I to je to nužno zlo
ljeta na umoru
Tiho će umrijeti
sa mnom u duši

SVEOBUHVATNOST

Raskopčana haljina
jedre kućne pomoćnice
probudi u meni
već davno zaboravljene
osjećaje slatke jeze
i doba nestrpljivih
čekanja u prve sutone,
a goruća strast
pohita u prvi plan.

To podgrijavanje
moje prošlosti
kao čamac me ljulja
i pluta i pluta
uz rub plaže
s gomilom golog mnoštva.
I gricka, gricka
kao zdravi jabučni crv
ljubavni žar
a blijeda vrpca
oko moga srca
stegne snažno
i kroz tijelo prostruji
osjećaj
toliko potreban svakome od nas.
Bez lijepe prošlosti
nema ni sutrašnje priče.

SVAKI DAN

Nikad nisam
upoznao sebe
jer mislio sam:
sve već dobro znam.
Ali onda neki dan
kao ljetni vrući dah
prišla mi je ona
šarmantna i zgodna
u nekoj lakoj
ljetnoj haljini
i nehajno na uho
šapnula mi:

Motiv neka bude ti
uvijek ljubav do kraja
nasmij se i opraštaj
to put je do zemaljskog raja.

Sve se u trenu
presjeklo u meni
i prođe odjednom
prođe mi kroz glavu
prijatelji, susjedi
i ko u nekoj sudnici
potres u meni zazvoni:

Motiv neka bude ti
uvijek ljubav do kraja
nasmij se i opraštaj
to put je do zemaljskog raja.

Unutarnji nemir prolazi.
S tvojom ljubavlju dolazi
osjećaj slatki,
pa traje kao sanjarenje
uz izgubljene obale.

Ponirem u sjenu što preko žala pada.
Okrećem glavu od sunca što me obasjava.
I tražim tragove naše
iz davnih dana.

Uz more
na dlanovima trešnje i kamenice
a među njima poljupci.

85.

GDJE VODE KOLO VODE

Mom životu voda je dekor
Drhti i pleše na vjetru
Protječe kroz nasmijani krajolik
Ne gubi ljepotu i svježinu
I kad se pretvori u kap
U led
U kišu.

Otvara mi vrata
Prema smiraju
Prema mistici
Prema snoviđenju.

Poput perca lako se osjećam
Za godine nećemo pitati
Tek mala razlika u osjećajnosti otkriva
Je li različak u procvatu
Ili cvrčak koji se vraća
S popodnevnog pojanja.

Čarolija…
Ne treba joj ime
Pjesma za oko
U taktu prirode
Gdje vode kolo vode.

NEDOREČENA PROŠLOST

MELODIJA TIJELA

Maestro, daj nešto
u znak ljubavi!
Haydna ili Mozarta.
Svejedno.
Probirati ne ću. Nije za mene.
Sviraj za sretne, za zaljubljene.
Želim vjerovati
kako ljubav postoji
barem za druge.

Daj nešto za dušu.
Cigansko ili mađarsko.
Svejedno.
Neka u mene uteku
sve ljubavne melodije svijeta
iz tvoje violine, kao nekad
iz njenog tijela.

TVOJ SJAJ

Moji dani ne počinju zorom,
nego tvojim osmijesima.
Moje noći ne sjaje zvijezdama,
nego tvojim očima.

ZA ŠANKOM

Opustješe riječi.
Sile svih zala
pritiskuju život.

Ne mogu odagnati želju
za osvetom,
premda znam
da za osvetom posežu slabi.

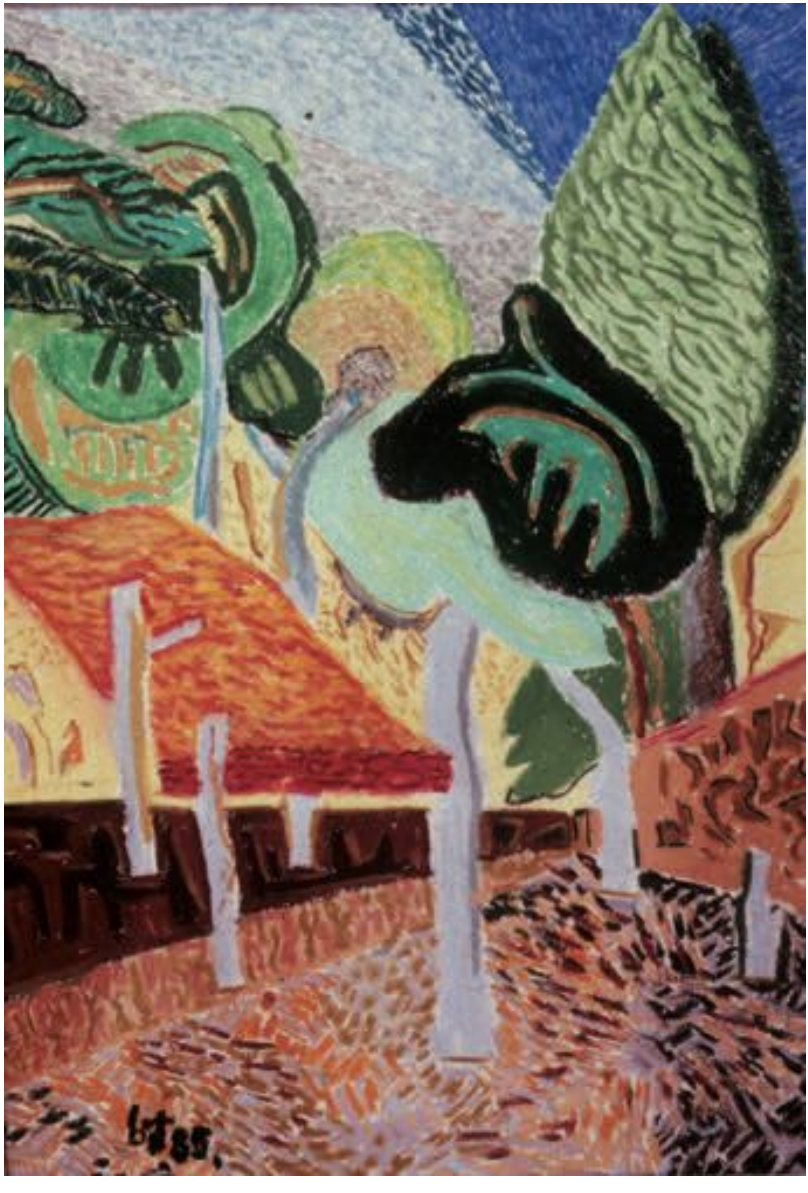
Savjest,
svježe oličena nadom,
zavarava me.

Bolom sudbini
plaćam stanarinu.

Ne živim –
a nisam blizu kraja.

TAKOZVANI PRIJATELJI

Pouzdaj se jedino
u lijesove još otvorene
i ne osvrći se
na slatke riječi
nevjerne žene.
Lijes, sigurnost
tvog fizičkog kraja,
a kratke i lijepe prizore
čovjek ne zaboravlja.
Naš krug takozvanih prijatelja
tanak poput vlati trave
kratko može osvježiti,
ali ne traje duže od jeseni
kad požuti i nestane
u snježnoj bjelini.

MOJ UJAK

Bio je neobičan tip.
Malen, promukla glasa.
Ipak, vrlo pribran i tih.
Sijede vlasi
u razbarušenoj grivi.
Nikad žalopojke,
niti krivnje
za ovaj život tvrdi.

Bio je svoj i malo na svoju -
doručak rakija, između ništa,
tek s večeri oživi
uz usnu harmoniku.

A vjerni pas,
što sklupča se pod noge
glave podignute
prema mjesecu,
psećom pjesmom
pozdravlja svijet.

Neobičan čovjek na običnom mjestu.
Mijesili ga, prevrtali
kao srebrnjak u tijestu.

I uvijek na kraju
njegovo se znalo
Joza je pijan
al' ničija budala.
I zagrlivši koljena,
podavivši ih pod bradu,
pogleda uprta u nebo,
kao da je s nekim
nijemo razgovarao.

Ujak Joza, pomalo čudak.
Siromah da, al' nikada prosjak.
List je pušio što daruje orah.
I pio brlju najgore vrste
od posija i krumpira,
i pitaj Boga čega još.
Ali u šumi bio je prvi,
svako gnijezdo i grm svaki
obilazio je redovno.
A prevodio je ptica pjev
na jezik svakodnevni.
Kao na primjer u grlice:
Nedeljko ne daj se,
ma doklinca.
A kos je crn
i na riječima tvrd:
Kuda ćeš, što ćeš,
nastradat ćeš!

Kad na nebo podigneš oči,
poj ševe u uho će ti doći:
Ševa ševi, uvijek ševi
Ševa ševi, blago meni.

Dogori sve: i fitilj i svijeća.
No njega nije mazila sreća.
Otišao je iznenada u cik proljeća,
dok je zemlja bila željna cvijeća.
A ljudi i ptice, puni zime,
ispratiše Jozu kao da nemaju
ama baš ništa s time...

PJESMA BEZ NASLOVA

Bolna ukočenost njenih očiju
Kao arhitektura jednog
Promašenog studenta što još gura
Svoje semestre kroz vrt
Samo njemu poznate pobožnosti.
To nalik je
Upaljenom svjetlu u vrelini
Srpanjskog dana.
Prolivenog na caklini
Mora uspavana.

Sinteza između patetike
I apstinencije
Njegovo prozračno lice
Izborano od prastarih
Problema i
Dilema izgubljenih
U poniznosti. Bez strasti
Stoji i steže
Taj obris kukavice poput
Stiha nesretnog pijanice.
U konfrontaciji vlastitih zabluda
Opstojnost mu nije zacrtana
Ni u jednom pozitivnom
Aspektu sretnih planeta.

Ali to ga ne smeta.

DUŠA JE MEKA I TOPLA

O noći! O noći!
Zašto ti podilazim
i nove zvukove
u tami pronalazim
koji vrcaju, kao male ptice
na prozor kucaju.
Noćnom morom obavijaju
te kao majka
bolesno dijete.
U topli pokrov se svijem.
Tu toplinu izgubih davno
u prirodi, i u smislu mog
sazrijevanja
negdje pod arkadama
stare crkve na otoku Braču.
I kidam oko srca draču
savijenu od primisli
kuda sam skrenuo.
I zašto moram tmurne misli
svježinom umivati
i ne sunovratiti
se popodnevu u zagrljaj
i prespavati pola života,
te kao na jutarnjoj misi

gubiti se u mislima.
Jer duša je još meka, topla
no razum se hladi.
Ta moja lađa
rijedak osmijeh podari,
kroz prozor sjećanja
sebe ugledam
a druge vidim.
To me svega potroši
i uzalud riječi pogrdne.

Nekima jasno nije
al' ne pitaju -
tek čudno je
zašto bijelo platno
u mutnoj vodi ispirem!...

O noći! O noći!
Mračno je
ali ipak pretačem med.
Ne vidi se,
tek pod prstima
trag ostavlja ljepljiv
i kao ljubav sladi i gorči
ali ne mogu se
otresti

kad na uho mi kapne
kao vrući vosak
tvoja riječ.

O noći! O noći!
Sama se i
nepozvana vratiš
i s neke duže
vremenske distance
protegneš u postelji.
No odgovor konačni
nećeš u sebi pronaći!

ZADNJI SNJEGOVI

Odlazi skitnica iz velikoga grada.
Dosta mi je bilo.
Dvadeset i neka.
Vraćam se stazama od kamena i smilja,
otkosima žita u zagrljaj mora.

Padaju zadnji snjegovi.
Okovi srca pucaju.
U glavi pjeni more
a hrastovi bude zore
u kraju mome.

Dvadeset i neka
kao pahulja meka.

Nitko me neće pratiti.
Ne želim suze brisati.
Tek zima od prije
dvadeset i neke
smije mi
mahnuti rukom.

Padaju zadnji snjegovi.
Okovi srca pucaju.
U glavi pjeni se more
a hrastovi bude zore
u kraju mome.

U trenutku očaja
dolazi iskušenje prebrajati htijenja,
a na granici strpljenja bocka svakidašnji ritam,
buja kao guja.
I koga ja to pitam
da mi dopusti pod krov pravde ući.
Čestitost mi nalaže pomaknuti granice,
razdvojiti laži
razodjenuti i bez blagosti
provesti red i ne pasti na koljena
zbog onih kojima je vlast tako obljubljena.

Kult života, svetinja, golgota.
Opčinjen bijah.
Kojom lakoćom ruše se ideali,
onih, uz koje smo stali
i svu dužnu pažnju pretvorih u ružnu osvetu,
a ne nađoh utjehu u tome zlu.

NESPOKOJ NEDOREČENOST PROŠLOST

Nisu se sjene sakrile niti je zemlja propala
no sve još treperi kao jasika na olujnom vjetru
Naoko mirno izgledam ali samoća donosi
nespokoj

I sve je kao jasno ali jutra su mračna a večeri
tamne
Grizu propusti što s tobom nisam podijelio
zadnje trenutke
Život se poigrao u trenu i ostavio
nedorečenost

Zemlja je stvrdnula a grane bora sasušile
Latice žutoga cvijeća dobile novu boju
I to je kao normalno ali ja ne mogu ni trenutka
zaboraviti
prošlost

Bila je u svakome slučaju puno obzirnija
I kod nagovještaja i slutnji novih susreta
stvarala je novu dimenziju prepunu radosti

Niti brzi niti spori pomalo trom korak
ispred kojeg je zamišljenost

i ovo nedorečeno vrijeme koje me prati
ovaj put bez tebe
u nepoznato ali toliko puta proživljeno
Vinko
moj

MOJA MATI

U šarenoj kecelji
nosila si jabuke svježe
prve, sočne, jutrom ubrane
a kapi rose na listu blistale.

Nisu bila
zlatna vremena,
nedostajalo je svega
što nam treba,
ali ti si nas učila
strpljen-spašen.
I krišku kruha
na dvoje lomila,
nas blagoslovila,
Bogu zahvalila
za zdravlje i mir
što nam podari.

Mati, Mati prekasno se shvati
što je žrtva za dom i rod,
a već na vrata ona kuca
bez milosti i objave
odvodeći te stazom
stazom nepoznatom,

kojom ćemo svi
morati gaziti.

P. S.

Sada jasno je
što izgubih,
ali kasno je
za lijepu gestu
i utješnu riječ
Opravdati se...
ne želim.
Prekasno je Mati
nisi zaslužila to.

OMEĐEN STIHOM I VINOM

Danas sam miran i nenametljiv
Uvijek je tako kad slutim proljeće
a sad tek je početak jedne zime

Odjednom ribari u mislima rajskim
Anđele napuni čaše
bezbrižno ćemo se napiti
poslije most izgraditi
između neba i zemlje
Do mora negdje na pola puta
samo za tebe bijeli pokrov prostrti
omeđiti vinom i stihovima
latice novih cvjetova
neka cvjetaju za tebe jedina

Sve je kao onda
Iz dalekog doba
nada mnom mrak
nema mjesečine
tek vjetar
nepogrešivo bira putove
a u crnilu puno mistike
Noć te ova vraća u mene
u naše zamišljene dvorove
a radost mi ispunja ovaj tren

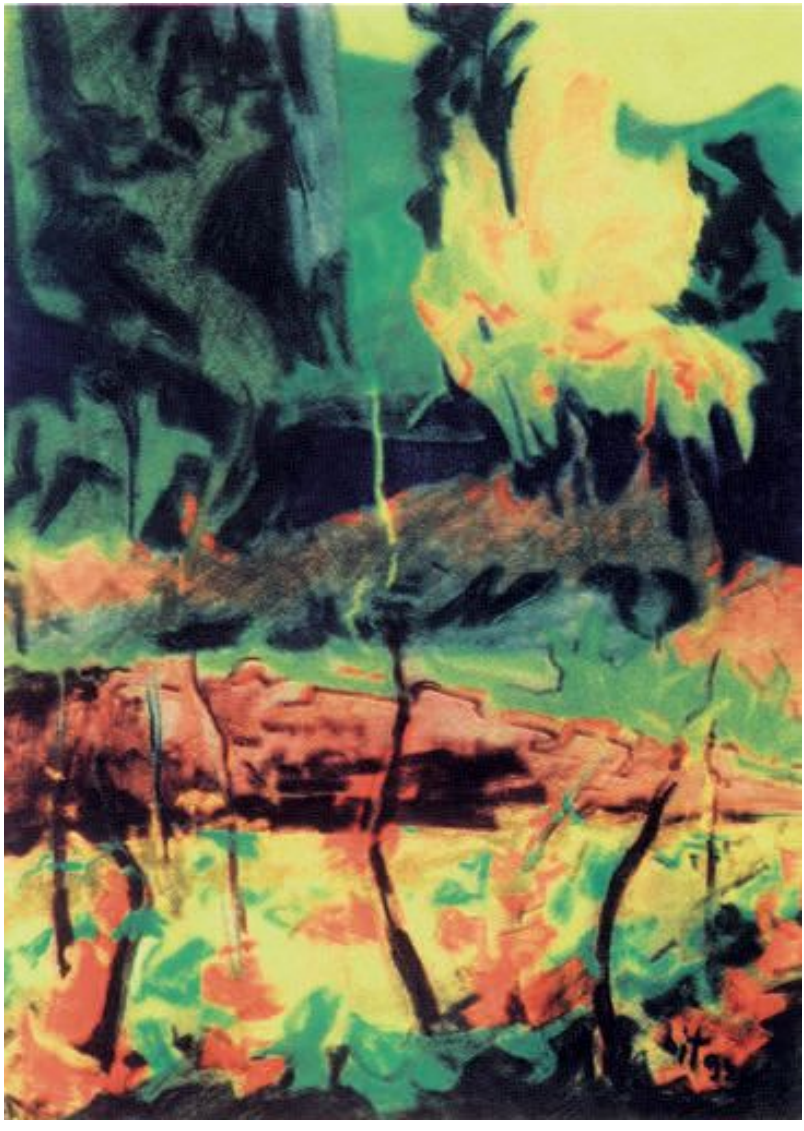
Tek mali osjećaj savjesti griže
zbog ljepote cvijeća
što s jeseni izdiše
i sve to dok se zima
zimi primiče

PRIJATELJI

Tuđinac. U tuđini.
Kukavan nisam. I ne strepim.
Lijepim i ružnim stvarima
slatko se nasmijem.
I najdublja ponoćna mora
prepreka mi nije
kad misao
kao zublja u tamnoj noći
goruća, plamteća
osvijetli vas,
a zvuk dragih riječi
u uhu mi zazveči.

Mreža daljina
kroz tundre skrivenih želja
i kroz koprenu strpljenja
ziba se u oku
poput galiotske pjesme
koja poziva slobodu.
Jednolična i tugaljiva
ganutljiva...
i tako prepoznatljiva
struji
kroz sva mora
prekobrojna bora,

a zagonetna prašina
pred oko mi stere
daleke prostore
u prvom licu jednine
i miluje nedorečene sanje.

S punim mjesecom
dijelim
pretakanja mora
ali bojim se izljeva žuči
ispod staklenog okvira
mojih nemira
jer okovan sam
vodom
i njenom slobodom
opsjednut, nespomenut
bez ikakve vlasti...
I tek ptičji let
prati me u toj igri
od prvog mog pogleda
u nebo...
Opijen čednošću,
a duša u dnu jaza
ostaje bez glasa
ponavljajući slogan
iz mladosti:

Sreća ne zna umirati...

VJETAR SNA

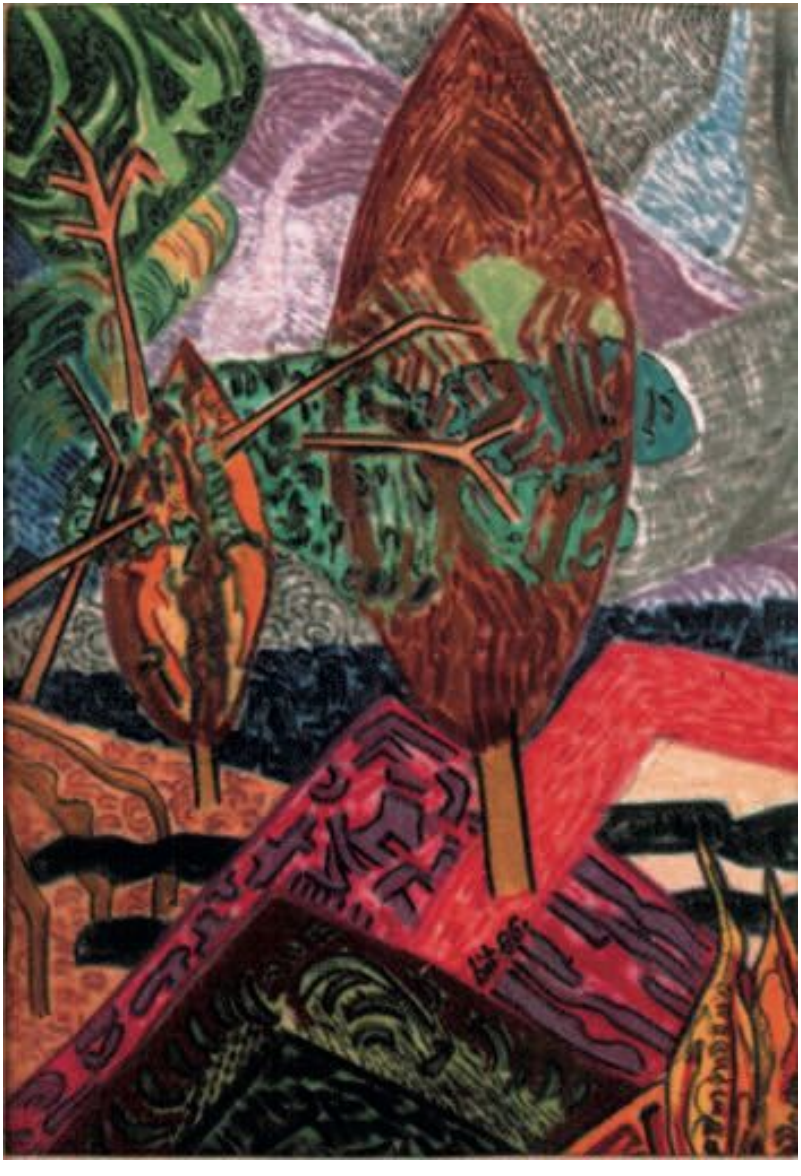
Plavet sunčevog odsjaja
pretvori me u šljunak
na nekoj samotnoj obali.
Bez ljutnje i nužnog kajanja
godine su učinile svoje
i pjesmi dođe zadnji refren,
a život polako jenjava.

Rame nudim za predah
svim prošlim i budućim mislima
koje mi s nježnošću
odnose vjetar sna
na krilima galeba.
Neka ponese me
posljednji put
iznad plavih, bistrih
morskih dubina
koje tek podsvijest
pratiti može…

S DUŠOM NA NEBU

Ispružen, u debelom hladu smokve
on... čovjek bez šešira
ne radi ništa, ne zna zakucati
niti jedne brokve,
brodove u odlasku sanja
i sjeća se ribica crvenih
u ribnjacima iz bečkih dana

Život ga nije smirio
odmakao od strasti i ljubavi
zbog kojih je često glavu gubio
Sad želi bar malo mira
dok kao iz crkvene škrabice
krade nešto sitniša
plaćajući breme proživljenog
i laže sam sebe
klečeći pred oltarom
Gospe Paške
Šapuće molitvu za nju
i njeno zdravlje
Ne zna kud bi sa sobom
Nikud ne žuri, sat ne nosi
Unutrašnje vrijeme
još ga služi

Na blizu ne vidi
a s dalekim se bori
Tek na obzorju
prepoznaje nju
u prvom sutonu...
San, čežnja,
melankolija
Osamljen u mnoštvu
niti gubi niti dobija
Ne odzdravlja
nit' koga pozdravlja
Tek lavež u daljini
dokotura se iz varoši
Korakne, ali ne uzdahne
zaviri u kapelu
tu uvijek ima
svježe cvijeće
Na oltaru
neupaljene svijeće
a on sanja
ona će je upaliti
kad mu duša
potraži nebo

ON

Čestit
prozračan i mio
on natače
poslanice smjernosti
u pehar dobrote,
na otoku kamenom
i svima nudi ispiti...
on zna
smisao života
tek je dobra volja
i puno ljudskosti
Minule pute propituje
nikog ne osuđuje
zidove vjere gradi
A zanos je čudo,
tu možeš dugo
snove sanjati,
hoditi ispred vremena,
s nepoznatim
objed podijeliti,
slučajnoga gosta
vinom okrijepiti
i s mirom u postelju leći
Oče nebeski blagoslovi ljude
i sve što bi oni danas trebali
Amen

JUGO NA PAGU

Ne vjeruj očima
ne slušaj ušima
dušu prepusti
lijepim sjećanjima.

Ne puštaj nedorečenost
pod krov tvoj
Kad krene sivilo
otvori dušu molitvi
okrijepi se pjesmom
okreni jugo.

Taj nepredvidivi neimar
ljudska raspoloženja mijenja
bez dodvoravanja
i ispraznih obećanja.
Stoga okreni jugo.

MODRO OKO

Mo- kao Mosor
okupan prolivenim suncem
Mo- kao vitki most
što spaja obale daleke
Mo- poput modre laste
na nebu plavetnom.

Mo-dro oko je duboko
poput zdenca u gori
Mo-tri mene iz daleka
i nešto mi reći želi,
suza majčina.

Mo-kao molitva
nad usnulim čedom
Mo-budi uvijek vedrina
Mo-ja mala muza
uz koju lakše pišem,
dišem, a i u snove utonem.

BUĐENJE

Buđenje. A ti pod tušem. Naga.
Pratim te. Mrtvim pogledom.
Sjeta mi se vješa oko vrata.
Ljetna haljina na lusteru visi
A na podu pepeljara.
Do pola puna ili prazna
Uzmi to kako hoćeš
Jer tvoja je uvijek bila zadnja.

Sve ili ništa. Na početku smo rekli.
Od prizemlja naših želja.
Sve ili ništa. Ja preživio ne bih
Da ne odvedem te do potkrovlja
Naših sretnih htijenja.

Uz čaj... i svijeću...
Ti... zaboravi...
Ali ja ne bih bio ja...
Ja to ne želim i... neću.

Eh... Ludi provod. A što od njega osta.
Na podu čaše i neraspremljeni stol.
Rublje razbacano na sve strane.
Želja za ludilom ujutro je ravna nuli
Tek druga kava crna iz mrtvih me budi.

Sve ili ništa. Na početku smo rekli.
Od prizemlja naših želja.
Sve ili ništa. Ja preživio ne bih
Da ne odvedem te do potkrovlja
Naših sretnih htijenja.

Uz čaj... i svijeću...
Ti... zaboravi...
Ali ja ne bih bio ja...
Ja to ne želim i... neću.

SAMAR PUN DRAGOSTI

(*Pjesme za uglazbljenje i pjevanje*)

SAMAR PUN DRAGOSTI

U malenoj luci
bija san na muci.
Sve san tija znati
i sve isprobati.

Klatno starog sata
neumitno tuče,
a sinje me more
u daljine vuče.

Napustija san prazan stol,
u svit poša pun nevere,
a u torbi ponija
tek sliku san od matere.

Ispod nokta ča je crno
ja te nisan isprosija.
Ali sad te molin, Bože,
jedan tren iz ove kože
Ti me vrati u ditinjstvo -
u matere toplo krilo
i da ćaćin čujen glas,
dragi Bože, bar na čas.

Pu'nu san u šake,
navuka postole,
priko plave lokve
zaputija u svit.

Samar pun dragosti
u sićanja bronzinu
stiska san u grudima
i dršća ka mali kucin.

Ispod nokta ča je crno
ja te nisan isprosija.
Ali sad te molin, Bože,
jedan tren iz ove kože
Ti me vrati u ditinjstvo -
u matere toplo krilo
i da ćaćin čujen glas,
dragi Bože, bar na čas.

DOK IZ MORA SUNCE NIČE

Nikad više prid tvoja vrata
noga moja kročit ne će.
A sve ča je lipo bilo
zakopa san u se sama.

Dok u moru sunce trne,
na usni mi ime tvoje,
a sve misli k tebi hrle
dok u more sunce tone.

Pozdravi mi ti Mariju,
o miseče, ti skitnico.
I reci joj da ju volin,
da ne želin nju pribolit.

I šapni joj još na uho,
o miseče, ti pospani,
da ju čekan povr' mora.
Povr' mora ispod bora.

Dok iz mora sunce niče,
srce tebi pozdrav kliče,
da si barem malo bliže,
dok iz mora sunce niče.

I pozdravi mi ti Mariju,
o sunašce moje sjajno,
ja ti više niš ne triban -
nju još volin, al' je niman.

KAŠTIGA ME SADA VRIME

Mome bisu nije bilo kraja.
Sve popija i sve san pofraja.
Obrazi mi đon postole stare.
Laga san te, oprosti mi, Mare.

Navik su mi tuje bile slaje
i srce mi lažima grijale.
Imetak san ja razda im cili.
Duša moja od mene se dili.

Kaštiga me sada vrime
jer mi nima lica tvoga.
O kakav san slipac bija,
ma ne žalin ja zbog toga.

Vengo žalin tebe Mare,
kapelin ti kupija san.
Samo za te kapelin -
a drugoj ga dariva san.

Privarija samoga san sebe.
Oči svoje sam od sebe skrivan.
A skrivan ih, Mare, jer u meni
više tebe nego mene ima.

ČA NAN MORE ČINI

Iz oka mi suza neće.
Jadikovka grlo steže.
Nigdi kraja, samo more,
duša žeđa s tobon zore.

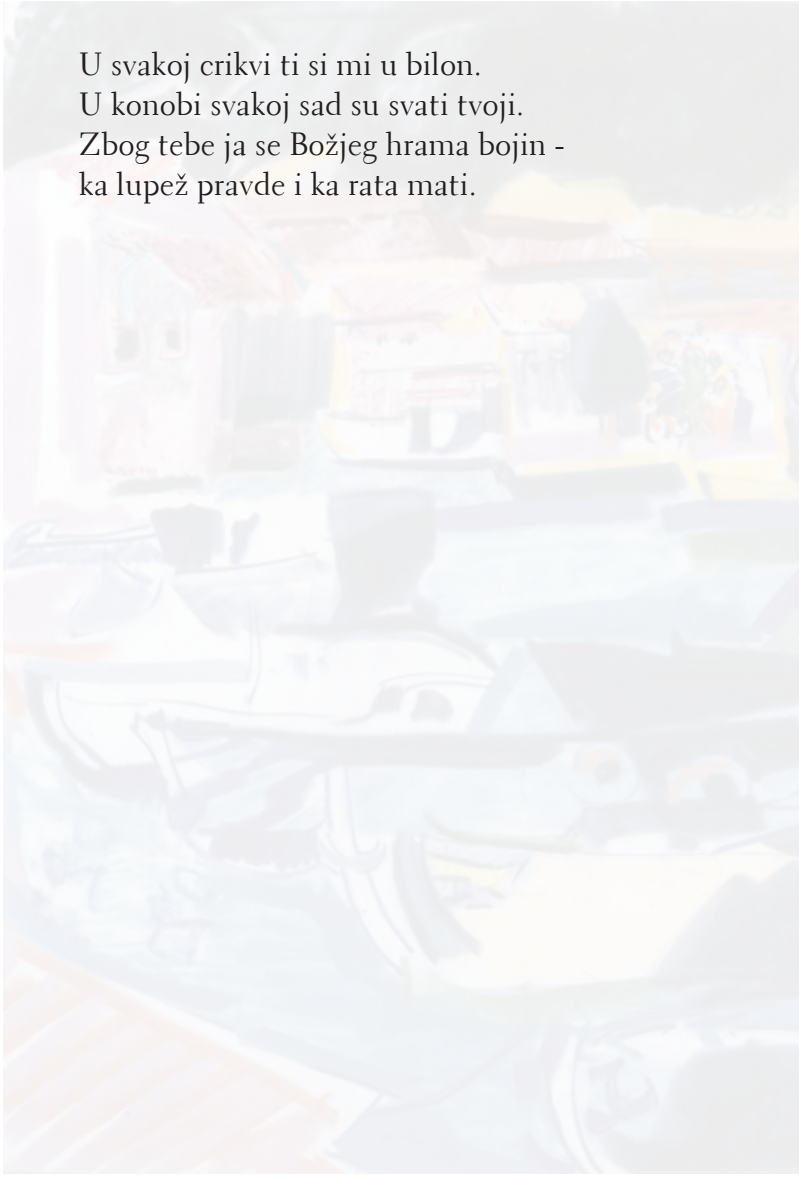
Vitar friškin akordima
umiva mi obraz sneni.
Misto tvojih ruku, draga,
vitar kosu mrsi meni.

U svakoj crikvi ti si mi u bilon.
U konobi svakoj sad su svati tvoji.
Zbog tebe ja se Božjeg hrama bojin -
ka lupež pravde i ka rata mati.

Srce mi se raspukne
kada svanu zore
i kad sunce raspara
nad pučinon more.

Tad ne čujen vitar
ča jidrima maše,
vengo čujen štime:
pantiš li me Ive...

U svakoj crikvi ti si mi u bilon.
U konobi svakoj sad su svati tvoji.
Zbog tebe ja se Božjeg hrama bojin -
ka lupež pravde i ka rata mati.

KUĆI IĆI ERE ORE

Evo ljeta koje zove,
našpanajte usne svoje
muškadini diljem Naše
za bukare i za čaše.

Bumbit ćemo dok nas ima
u konobi majko mila.
Kući ići ere-ore,
Oh, što – kaj – ča,
ljubim more.

E moj Marko i moj Luka,
nemoj Stanka bit će bruka!
Drageca mi dugo znamo.
Napit mu se mi ne damo.

Na bačvu se pope Dane.
Moj ti pajdaš nema mane.
Onaj Mane, Tuna lane
što ga znadem od preklane.

Evo ljeta koje zove,
našpanajte usne svoje
muškadini diljem Naše
za bukare i za čaše.

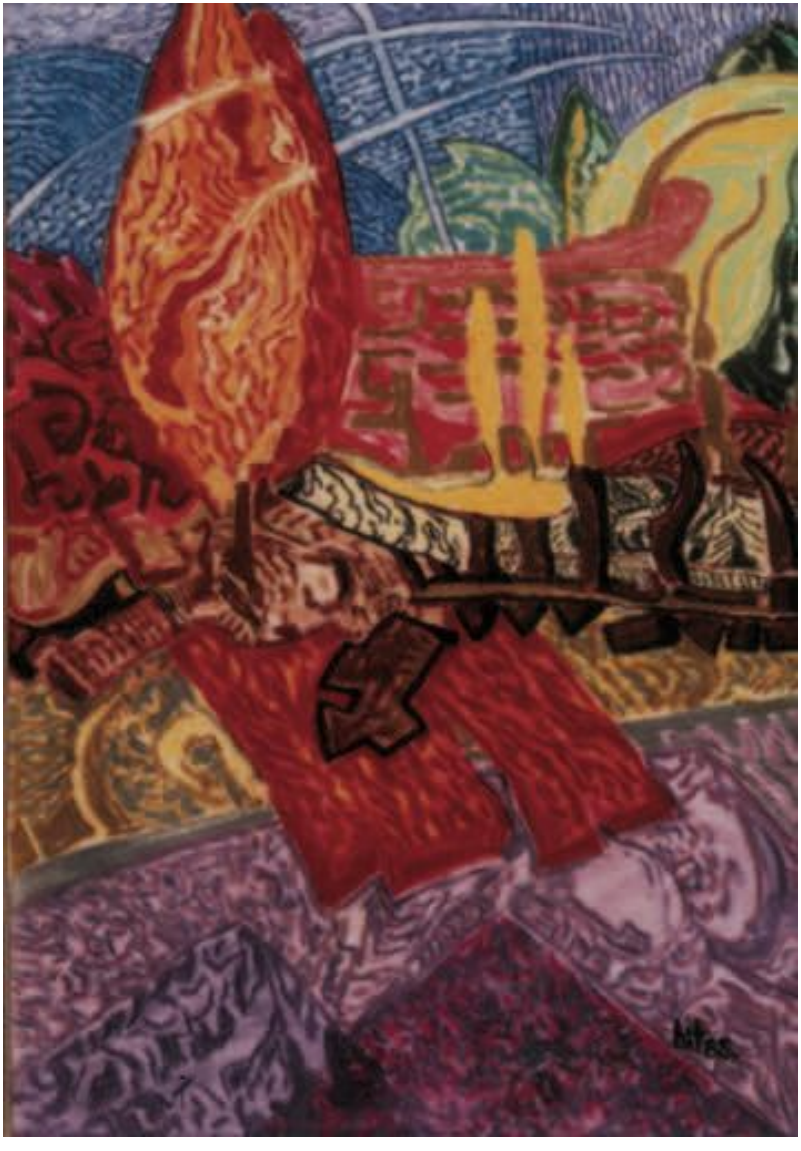
Bumbit ćemo dok nas ima
u konobi majko mila.
Kući ići ere-ore,
Oh, što – kaj – ča,
ljubim more.

Purger Vijeko nema daha
od žutice i konjaka,
kroz godinu niš ne pije,
al' na moru trijezan nije.

Jedino je Miškec pravi.
On se drži ko pos(t)rani.
Pršut kida, vodu dere,
taj ti čovjek nema mjere.

Evo ljeta koje zove,
našpanajte usne svoje
muškadini diljem Naše
za bukare i za čaše.

Bumbit ćemo dok nas ima
u konobi majko mila.
Kući ići ere-ore,
Oh, što – kaj – ča,
ljubim more.

ZAČARANI KRUG BOEMA

I bez volje i bez želje
iz snenoga nekog kuta
moja misao odluta
u konobu preko puta...

gdje susrećem vinskog brata
nakićenog p'janog svata
i bez riječi i bez slova
na šanku je runda nova.

Kad počnemo odlaziti
iz konoba punih dima.
nikad kraja neće biti
tim sumornim rastancima...

Molim zadnjeg da se vrati
iz prkosa - iz inata,
nek posljednju litru plati
i zalupi snažno vrata.[1]

Poslije toga teška sjeta
obješena o šank osta,
dok ne dođu slični nama
nova priča novog gosta..

[1] Stihovi Ratka Zvrka

TARABAN I PAŠKO KOLO

Taraban je bez tambura,
kano zima bez kolinja,
poput mlade lipe snaše
koja neće tamburaše.

Ej, taraban je dio srca moga.
Ej, taraban je dio srca moga.
Ej, kada krene ne znam ja za sebe.
Ej, kada krene ne znam ja za sebe.
Ej, taraban je kao mak u polju.
Ej, taraban je kao mak u polju.
Ej, ja ga igram on mi mijenja boju.
Ej, ja ga igram on mi mijenja boju.

A kada na morje dojden,
tad u paško kolo pojden,
u bodulskoj vriloj noći
ja ne mogu kući poći

Paško kolo sve u krug -
tri-ra-ra-ra ra bom-ba.
Paško kolo krug u krug -
tri-ra-ra-ra-ra-bom-ba.

Paško kolo sve u krug -
tri-ra-ra-ra ra bom-ba.
Paško kolo krug u krug -
tri-ra-ra-ra-ra-bom-ba.

KOD KUĆE

Svašta govore o nama.
Bez početka i bez kraja
Ali ja im ništa neću vjerovat.

Pričaju mi razne bajke
bez prekida i bez stanke,
a ja na to sve
rukom odmahnem.

Slavonija, Dalmacija,
Zagreb, Lika, Istra mila,
i prelijepi taj zagorski kraj -
sve je moje, sve je naše,
gdje god dođem sve mi paše
u predivnoj zemlji
mojoj Hrvatskoj.

Srebrni lančić oko vrata,
na grudima rubin spava -
boje moga mora,
mora plavetnoga.

Poslije ravne Slavonije
ja u krilu Dalmacije
osjećam se kao,
kao kod kuće.

ŠUTNJOM OKRUNJENA

Niti glasa da ti čujem,
Niť usana da ih ljubim.
Nema više tvojih riječi
koje tako čuti želim.

Nema više tvog pogleda,
Niť dodira tvoje ruke.
Samo šutnjom okrunjena
tvoja slika u noćima,
samo šutnjom okrunjena
tvoja slika pred očima.

U kamenu zarobljena,
nad pučinom prolivena
plamti ljubav za tobom,
plamti ljubav za tobom.

Sva u pijesku izgažena,
u modrinu uronjena -
moja pjesma zbog tebe,
moja pjesma zbog tebe.

BEZ TEBE NI MENE NIJE

Noćas sviram za svoju dušu.
Svaka nota staje na muku.
Nježno milujem vrat gitare
kao nekada njenu ruku.

Stare pjesme večeras sviram.
Svaka strofa sjećanje nosi.
Večeras žicama prebiram
kao nekad po njenoj kosi.

Zalud plače gitara,
zalud žica cvili,
zalud i pjesma stara -
bez nje se meni ne živi.

Srce mi k'o ura udara
jer život prođe u trenu.
Nervozno sad trgam strune
kao nekad odjeću njenu.

Zalud plačeš gitaro,
kad ništa nije k'o prije,
zalud i društvo staro -
bez nje ni mene nije.

ČA SE TO U MENI ZBIVA

Ko je s kin u vrteški
ne badiva mene,
zavitrinu potražin
kad se bura smiri.

Iz sića san potega
gucaj vode zdene,
a s dna u me gledaše
oči smeđe snene.

Pogled san oborija
na šporke mi kalcete
i nehajno odbija
dim iz španjulete.

O moj dobri svite,
nisan ja za grinte,
al' jezik ponekad zasiče
kano britva, plamičak
od sviće.

Kud god krenem, peškarija
puna judskih ludorija.
I ča vride pilule,
kad se smirit ne more?

ŠIRI RUKE ZADRE GRADE

Širi ruke grade Zadre,
vraćaju se tvoje nade,
ponos su ti ova dica,
zagrli ih Zadre grade.

Ni nas puno, al nas ima
na čelu nam vitez silan.
četa mala, al probrana
Europom prođirala.

Čunj od čunja je pobiga
ali meštre nije briga,
jednon kuglon sve oborit,
protivnika svog pokorit.

Širi ruke grade Zadre,
vraćaju se tvoje nade,
ponos su ti ova dica,
zagrli ih Zadre grade.

Čuj orgulje ispod mora
i s Donata stara zvona,
Kalelargon pisma zvoni,
suze sriće majka roni.
Kalelargon pisma zvoni,
vraćaju se šampioni.

ŽMUL VINA

Puno mi treba
da nešto kažem.
Ja uvijek dugo
osjećaje važem.

Al me ponese
kad pričam o moru,
konobi, smokvi,
buri, vaporu.

Tada u žmulu
staroga vina
zašumi pjesma
iz plavih dubina.

“Ako nas je sudba
Draga, rastavila,
prestat ljubit neću
ta dva oka mila”

Koja mojoj duši,
koja mojoj duši,
koja mojoj duši
još ne dadu mira.

Ljubavi ljetne,
tužne il sretne,
brzo nam dođu,
još brže prođu.

Ali u žmulu
staroga vina
zašumi pjesma
iz plavih dubina.

Ako nas je sudba..

TA KOBNA NEDIJA

Puno gorkih suza je poteklo,
tvrdu stinu rastopilo
a iz stine cvitak je procvita
ne bi l' tvoje srce ganulo.

A ti tiraš inat sve po svomu,
oj neviro, kako boli to.
Tuga sada u mislima šeće,
tvoj me pogled više ne triba.

Bili jesmo ka nebo i more,
zaigrani u plavom beskraju,
al' je došla ta kobna nedija
kada san se s dušon rastavija.

Prid crikvon si najlipja ti bila,
moje te je oko motrilo,
a ti se nisi okrenuti tila
baren zbogon poslat srcu mom.

ČA ŽIVOTU ČINE RIME

Kroz kantune i portune,
priko pjace i terace,
kroz nevere i kroz vire,
u milosti i nesrići,
zvon te riči mene liči.

Od svitanja do svitanja,
kroz sve friže i prolića,
kroz godišća i stolića,
i di moru nima kraja,
ota rič se s dušom spaja.

Sitos' kruva, snaga vina,
slador grozdja, otrov zmija,
slabost tila, vičnost stina,
skupili se u dva slova
u mom srcu *ča* je doma.

I sve ono ča san reka
i sve ono ča ću reći.
i sve riči ovog svita
nisu ništa spram te riči.

Jer u njoj je tvoje ime,
moja srića, moja bol,
moja lita, moje zime.
Ča životu čini rime!

HIMNA USAMLJENOG BODULA

Po kamenu živon prosula se lipost,
uresila škoje ton modrinon svojon,
korovon ni cvićen ne moreš ga zvati,
prekrija je otok i dračon i bojon.

Nije za ponistre niti za đardine,
stolićima cvita uz litice strme.
Ne slome ga nikor nevere ni friži,
gladnih al ponosnih sveto to je cviće.

Vičan ka sudbina i grub ka istina
reste neizbižan ka svi Božji dari,
prelipa izgleda, trnjem srce brani,,
divji u lipoti ka svi otočani.

Jedna žeja tinja u meni pospana,
kroz nebeski portun kada duša projde,
i sve do vrimena moga sudnjeg dana
samo plava vičnost nek prekriva mene.

Na humku ne triba kap suze proliti,
tilo nek samuje sva lita, sve zime,
tek cvit pripun drače može me pokriti.
Čuvajte to sime, rajsko mu je ime.

NEKTARINA

Mistika u mirnom jutru:
maestral smirio buru,
a more nadolazi
i donosi morsku travu.

Šljunak pod nogama šušti.
Ti obučena u sunce
na otvorenom dlanu
nosiš nektarinu.

Šutimo. More priča.
Ohrabruje nam želje.
Vali se valjaju
zaigrano se sudarajući
poput medvjedića.

Dok šljunak pod nogama šušti
ti obučena u sunce
na ispruženom dlanu
nudiš mi nektarinu.

KAKO STE MI STARCI MOJI

Kako ste mi starci moji
Ča vas boli kad ne boli
Gucnete li loze meke
Potlin prve mise svete

Dani, dani kako tako
Ali noći neće proći
Tada su nan misli sine
S tobon nigdi na pučini

Ča san moga da tud nisan
Savist grize, ka pas bisan
Al' u ponoć u molitvi
S vami ja san starci mili

Koraci su moji čvrsti
Glas mi je još jasan, glasan
Ali čežnja zbog vas mili
U meni ka orkan pini.

Ča san moga da tud nisan
Savist grize ka pas bisan
U pol noći sklopin oči
Za vas molin oprost prosin

DAN BIJELIH ŠTAPOVA

Izgubiti savjest
Jako je lako
O zemljo majko
Mora li tako?

Pokazat ljudskost
Jako je teško
O zemljo majko
Nije ti lako?

Uvijek u igri
Slijepih i gluhih
Bez slike i tona
Stvarnost je bolna.

Tu smo u prolazu kratkom
Reci mi sestro
Kažem ti brate
Ako je Boga
Neka nas gleda
Istim očima...

Korak u prazno
K ponoru vodi
Tek prava ljubav
Do cilja te vodi.

ŠKURI DAN

Jesen je tu na mome škoju
ositin joj dah di fišči uz vrat.
Nevojan i sam prignute glave

Dok škripjedu škale ispod postole
u tisnoj kali nešto mi fali.
Srce se steglo a zima se ne šali.

Oči zapren i molim nebesa
neka te vrate na oltar
oltar satkan od žeja
na misto di kantali smo
i pili za nika sritnija vrimena.

Ma znan nije to san
i osićan škuri je dan
no ipak lakše mi dojde
kad te se sitim
tuga na mah projde.

Još jedna bura na mah sve lama
A kad se stiša ka' neki zloduh
Muk me slama na škoju mome.

BODULSKI BLUZ

Uz more sjaje stine gole
A smrika diše mirisom smole
Grube se riči ruše put luke
Dok bocun šeta od ruke do ruke

Žganci su posni, gruba je proja
Gutat se ne da, pašta je boja
E ja bi bome uvik po svome
Al tovar i vitez, ma di to more

Siromaj jesan, dugova niman,
Tu san se vrga na ćaću svoga.
Kapelin stari priko nosa pa,
Razbijan glavu, ma di san falija

Fjaka u meni, k vragu i jugo,
Dok lomim prste slušajuć dugo
Di Stipin mali svira niki bluz
Ma kad udari kiša, bogme ga stiša.

A ja opet mislim na istu curu
Darovala meni i jugo i buru
Nestali su tužno svi ti naši dani
Više nismo skupa, fali mi od lani

PARALELE I USNE NIJEME

Potrošene hridine od vjetra
Ne bole boli ovoga svijeta.
A nas guše čežnje i nadanje
Dok srce lomi ljubav i stradanje,
A nas guše čežnje i nadanje
Dok srce lomi ljubav i stradanje.

Na usnama nema riječi
Ne pričaju sad o sreći
Niti riječi tuge ima
Tuga se za srce prima.

Žudi srce prošle dane
Ali u njemu samo rane
Na paškome starom žalu
Tražim te u modrom valu.

Za sve su krive ljetne noći
Kad luna ne da leći poći
Čarobnim dahom omami dušu
No... zorom drugi vjetri zapušu.
Čarobnim dahom omami dušu
No... no zorom drugi vjetri pušu.

Na usnama nema riječi
Ne pričaju sad o sreći
Niti riječi tuge ima
Tugu srce samo prima.

Žudi srce prošle dane
Ali u njemu samo rane
Na paškome starom žalu
Tražim te u modrom valu.

UVIJEK I NA VIJEKE

Putnik tajni ja sam
Od sreće do sreće
Koju točim s noći
I pijem do jutra...

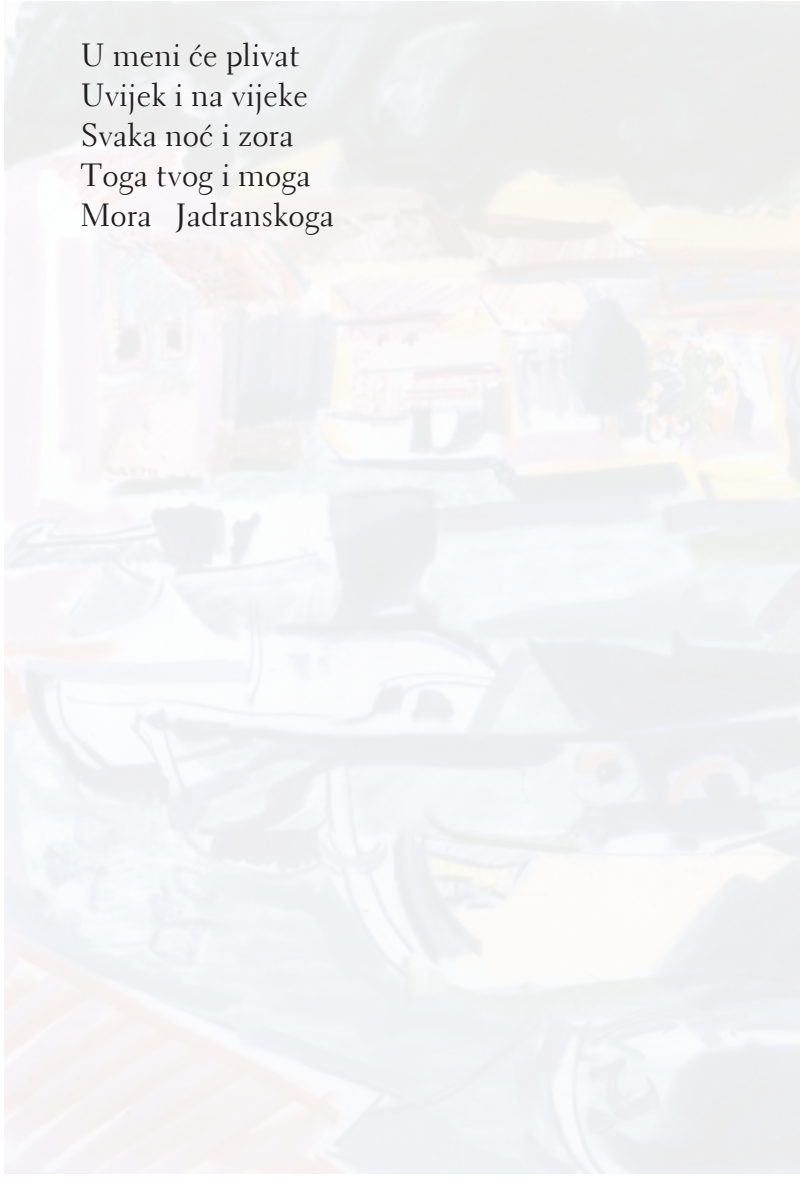
Smokve i rogača
U sladoru grožđa
S opojem lavande
Cvatu koromača...

Vodim te kroz smilje
I kroz pašku draču
Darujem ti sebe
Komad plavog neba
I sol fortunala

Na vodi i suncu
Sunčam uspomene
Svaki tren što prođe
Otvara mi novu

Stranicu u meni
Od krvi i mesa
Od pjesme i vina
I tako do kraja

U meni će plivat
Uvijek i na vijeke
Svaka noć i zora
Toga tvog i moga
Mora Jadranskoga

BAŠACA

Modra uvala mladosti moje
gdje čekali smo zore mnoge,
bez riječi i uz zvuke vala
tu meni mladost si dala.

Između otoka i grebena
lađu nam nosila plima
plovili smo na skrivena mjesta
i danas nas tamo ima

Varoš mala, uspavana,
danju sanja samo noći…
A ja tvoje usne, dušo,
s lunom kad će doći.

U ponoć kad zamre sve
pripijena uza me,
pitaš:
Spi li more već?
A jutrom dok zora rudi
čedna, snena, šapućeš:
Kada se more budi?

TI SI MOJA SNAGA

Sklapaš ruke oko moga tila
Uz mene si kao morska vila
Znaj s tobon bi osta svaki dan i noć
Ali more zove, vaja meni poć.

Najdražu mi pismu ti na uho poješ
U pogledu nijemom velu tugu kriješ
Piz mi je na usni, nema niti slova,
A ča želin reći, ne nalazin riči.

I moli za mene
U ovu poznu noć
Da se sritno vratin
Zoron u naš dom.

Ti si moja snaga
Znaš li anđele?
A ja tvoje more
Ča grli ti obale.

Ribarit ću za nas lipo cile noći
I na tebe mislit dušom svom
Po sto puta tad kroz glavu će mi proći
Koliko sam sritan, Bože, ja sa njon.

KAMENI I DIVJI ŠKOJ

Nad nebom Paga
vlada svjetlost blaga
i oboji dane
mladosti davne

Priče zora rujnih
u sjećanju sjaje
Snovi noći tamnih
igru zaigraju

U snu s milim Bogom
brodim modrom vodom
i beskrajem plavim
Spomenom te slavim
i ma gdje da stižem
ti si duši bliže

Duše tvoje slušam poj
kameni i divlji
škoju dragi moj

PROPITIVANJE IDENTITETA I SMISLA ŽIVLJENJA

Tomislav Marijan Bilosnić

Mijo Bijuklić – Mišo pjesnik je krajolika i svakodnevnih događanja, otvoren sirenskome zovu mora i otoka, u ovome slučaju (najčešće) odzivu Paga i mediteranskom ugođaju, gdje se nemoguće oduprijeti ljubavnim zgodama i privatnosti, onim lirskim slučajevima koji egzistiraju van tzv. apsolutnih spoznaja o svijetu, okrenuti sebi, svojim doživljajima, ljubavi i prijateljima. U pitanju je onaj pjesnički pokušaj u kojemu pojedinac sve svoje dileme i osjećaje, snove i razmišljanja, jade i ushićenja, rezignacije i vapaje, intimno i egzistencijalno jednostavno pretače u ono što „govori duša". Otvorena stiha i bez napregnutosti, neusiljeno, prihvaćajući rizik svoje odluke, pjesnik nas kroz svoju privatnu vizuru uvodi u svoj duhovno-autobiografski milje, čineći to kratkim stihovanim iskazima, bez velikog metaforičkog i metamorfoznog naboja, tek u nekoliko poteza koji se odlikuju prepoznatljivim osobnim timbrom. Bijukliću nije do svevažeće istine, on ponajprije nastupa kao privatna osoba, govoreći o onome što je u svakodnevnici poznato i opipljivo, kao što su stvarni i duhovni krajobrazi, koji se istodobno isprepliću prošlošću i sadašnjošću, međusobno ih umrežujući kroz propitivanje identiteta i smisla življenja. Sve je to kazano ljudski neposredno u elegičnoj maniri s blagom patetičnom patinom, bez obzira pjeva li pjesnik o svojoj egzistenciji ili sudbini svojih prijatelja, interpretira li paško vruće ljeto i udihu otočkog podneblja u vremenu, ili biva okrenut

popularnijim i poznatijim, tematski jednoobraznijim temama na uvijek nove varijacije ljubavnih zgoda.

Zbirka pjesama *More u nama* Mije Bijuklića – Miše podijeljena u tri zasebno uokvirena ciklusa, *More u nama* koji je i nosivi naslov zbirke, *Nedorečena prošlost* i *Samar pun dragosti*, svojevrsno je svakodnevno svjedočenje postojanosti. Danas kada se pjesništvo svodi na otvorenu igru jezika, kada su lirici dozvoljene sve moguće kombinacije od larpurlarističke kićenosti, preko asocijativnih i metaforičkih vratolomija, do suhoparnog iskaza nasumično poslaganih riječi lišenih svake čvršće unutarnje koherencije, onda je ne samo moguć, već i dobrodošao ovakav sustav riječi kakav nam nudi Bijuklić, gdje jednostavno posloženi stihovi inzistiraju tek na pokriću autorske potrebe za naglašenom privatnošću, kojoj se, ipak, u konačnici ne može lako ući u trag.

More kao svekoliki simbol dinamičnosti života, voda, sunce i sol, pijesak, nebo i zvijezde, ljepota, žene i ljubav, kao i „kamene brazde" otoka Paga, stalno prisutna zavjesa Velebita, život onkraj valova i u vihoru tuđine, odvojenost, odcijepljenost, rasuće, kao i protekla mladost ozvjezdana krajobraznim česticama u svim mogućim kombinacijama sjećanja, sve su to teme i opjevci prvoga, uvodnoga ciklusa pjesama *More u nama*. Ovdje iz mora sve dolazi, i sve se moru vraća, jer „život je melodija / satkana od šuma mora", a na moru, u onim njegovim nevidljivim i nespoznatljivim dubinama moguće su i apstraktne zbiljnosti, posebice kada se s morem ujedini strast, srce i uzavrelost krvi, slućena mogućnost prelaska na drugu stranu – „*Uz more / na dlanovima trešnje i kamenice / a među njima poljupci*". Moru se sve žrtvuje i od njega se traži žrtva, svakoga se trena „*s morem jedinim*" i spajam, njegove su mogućnosti bezgranične sve dok „*morske struje ćutim u svojoj blizini*". Kao i svaka voda, more je i za Bijuklića izvor života, ali i njegov tijek i ušće, mjesto gdje se susreću život i smrt, gdje se

„udiše sol“, ali i mjesto obnavljanja i čišćenja; zapravo, u lirici ovoga pjesnika more je istodobno jutro, dan, večer i noć, ono je radost, dokolica, rad, briga i tuga, jer je more *„gospodar i prosjak“* u njemu se ribari i pliva *„golo vrelo tijelo“*, peru *„smokve i masline“* ; more od prilike do prilike mijenja svoje ćudi, dimenzije i nijanse svojih stanja, posvuda pršti voda, rasipa se svjetlo, kristali vode i uzavrela kamena, sipi pijesak u dodiru s bosim nogama, i ovdje nitko pod *„kapom nebeskom“* nije ništavan, niti ništavno može biti bilo što. Vezujući ne samo tjelesni i duhovni život za vodu mora, već u svemu tome tražeći i smisao vječnosti, pjesnik kao da ponavljanjem imena mora želi nam izreći i kakvu nepoznatu objavu. Ponekada čak i doslovno ovdje je dovoljno tek spomenuti more kako bi pjesma živjela, pulsirala zajedno s morskim valovima, čas zatvorena poput školjke, čas prepuštena slučaju sudbine, poput alge. Da more i morska voda ovdje nisu samo amblemi krijeposti, već i znaci kreativnosti, vidimo kad zagazimo dublje u vodu prošlosti, u more sjećanja, u *„romantiku i sjetu“*, jer *„bez lijepe prošlosti / nema ni sadašnje priče“* tamo gdje je *„sunce visoko“*. Paško *„priorano stinje“*, pjesnika koji se podjednako i naizmjenično služi književnim jezikom i lokalnim idiomom, ponekada će nagnati i na urbane izlete, daleko od Eva kojima se stalno vraća, u svakodnevnu ili virtualnu zbilju u kojima se javljaju čak i likovi poput Castra, Guevare, Janice, Elvisa, i drugih, ali „svi ti likovi kao krikovi“ ovdje su tek dio eksperimenta, toliko da bi upozorili kako se otočka zbiljnost odupire svakom rogobatnom stilu, te kako se sve strano ovdje lako nasuče na golim kamenim hridima, koje tek za dušu željnu arkadijskih doživljaja mogu biti ekvivalentom bijelim oblacima.

Ciklus pjesama naslovljen *Nedorečena prošlost* okoristit će se svim mogućim kombinacijama riječi kako bi se zašlo što dublje u mladost, u sjećanje, u prošlost, *„u znak ljubavi“* razgrnuo sav

mogući lug s njezina zgarišta, grozničavo tragajući za ugarcima neostvarenih nada, čežnji i ljubavi. Pjesnik će to jednostavno, jasno i lijepo kazati: *„Moje noći ne sjaje zvijezdama, / nego tvojim očima“*. Sve je ovdje prolazno, prijatelji i ljubavi, nedorečeni su najbliži i slučajni prolaznici, sve i svatko je proziran, gotovo paučinast, prolazan i tanak *„poput vlati trave“* i nitko i ništa ne *„traje duže od jeseni“*. Sjetit će se Bijuklić ovdje i ujaka, i njegova *„vjernoga psa“*, sjetit će se majke čije se brige i trud *„prekasno shvate“*, ribara, konoba i vina, *„vlastitih zabluda“* mekih i toplih duša, *„zadnjih snjegova“* koji kao *„okovi srca pucaju“* , svih onih koji uporno s vjerom grade most *„između neba i zemlje“*, svega što *„treperi kao jasika na olujnom vjetru“*, provlačeći se *„kroz tundre skrivenih želja“*, ali i povlačeći „okovan *vodom i slobodom“*, gonjen vjetrovima sna u kojemu „život polako jenjava“. Prirodni okoliš, najčešće paški krajobraz, je i ovdje, uvijek i svugdje; njegove ćemo krhotine naći razbacane u svim pjesmama, jer se u ovoj lirici, kako na stvarnom, tako i na imaginarnom otoku, za njega i s njim *„zidove vjere gradi“*, pa ćemo uz stihove osjećaja naići i na stihove iskustva, kojima se i sam pjesnik krijepi, prije nego li *„okrene se jugu“*.

Jugo će nas dočekati u zadnjem, trećem pjesničkome ciklusu *Samar pun dragosti*, pjesničke zbirke *More u nama* Mije Bijuklića – Miše, pjesnika koji se s uspjehom okušao i kao pjevač svojih stihova, koji će svoju pjesničku avanturu zapravo i započeti u ulozi kantautora. Ovdje je riječ o odjelitom, zapravo posebnom ciklusu pjesama, rekli bismo pjesama za lake note, za uglazbljenje, ili pjesama pisanih s tom namjerom i u tome duhu, pa time konačno i neobveznije i nekritičnije lirike. Sam naslov ciklusa upućuje na to kako je ovdje riječ o prtljagu punom raznih sitnica, spomenara, svega onoga što je lako ponijeti *„priko plave lokve“* kada se čovjek *„zaputi u svit“*, a što će ga pogled na prvu vratiti na

mjesto početka, tamo gdje je *„moja srića, moja bol“*. Iako Bijuklić nije izvorni čakavac, već onaj koji je prihvatio lokalnim idiomom, on će ove pjesme mahom pisati čakavicom, u kojoj samo i spomen na ča, vraća sve ono što je ikad *„lipo bilo“* – *„Nigdi kraja, samo more“*! U ovome *„začaranom krugu boema“*, u kojemu se opet ne može bez paškog kola *„sve u krug“*, javljaju se prolazne i nesretne ljubavi, starci uz žmul vina, svi oni koje na bilo koji način muči sudbina rastanka, zbog čega se i vraćaju starim pjesmama *„za svoju dušu“*, onome prostoru i vremenu u kojemu *„srce kao ura udara“*. Svojevrsni je ovo *„bodulsku bluz“*, kako je naslovljena i jedna pjesma, onaj stvarni, ali i duhovni prostor u kojemu zajedno hode *„tovar i vitez“*.

I tako, *More u nama*, zbirka je pjesama različitih namjera i namjena, kao i ostvarenja, ali uvijek s istom tematikom – nostalgijom kao živim vrelom kojemu ni kamen ne može odoljeti. Ovo pjesništvo koje se hrani izgubljenom mladošću govori o godinama ljudskih sumnji u kojima čovjek neprestance obrće zlatnik svojih pitanja, zašto je nešto učinio, i kad je učinio, je li to učinio dobro. Konačno, kao što i naš primjer govori, sve je dobro što se pjesmom završi, usuprot stalnoj mijeni i hiru vremena.

MORE U NAMA

Enes Kišević

Dvije su velike ljubavi u ovoj knjizi – jednoj je ime more, a drugoj žena. Stari bi mornar, koji je svojim brodom stao na svaki val, samome sebi rekao: Ljubi žene, drž' se mora! Međutim, pjesnik po načinu života Mijo Bijuklić- Mišo najsretniji je kad može jednom rukom more, a drugom ženu i gitaru grliti. U takvim se trenucima njegov glas ne razlikuje od glasa cvrčka, galeba ili dupina. No kad ga voljena žena ujede za srce, Mišo noćima i danima sjedi uz more i šuti. Gleda u more, a ne vidi ga. Gleda u more, a u njemu samo lice voljene žene vidi. Pa iako mu more nikada ne nanese boli, još se ne dogodi da pjesnik zaljubljeno gleda svoju draganu a da umjesto njezinog lica vidi samo beskrajnu ljepotu mora ili, recimo, zalazak sunca u Zadru. Što učiniti u takvim trenucima nadahnuća kad oči i misli pjevaju bez glasa? Šutjeti kao one masline što se umjesto riječi svijaju pod svojim plodom, ili kao dijete koje je upravo progovorilo uputiti svoju riječ i moru, i maslinama, i kamenu, i nebu? Čitajući Mišne pjesme i sam sam se osjećao poput njegovih stihova – iskreno, nesmišljeno, čisto. Da je to tako, evo iz ovog Bijuklićevog mora u nama zagrabit ću pregršt stihova, onako nasumce, i prosuti ih na papir kao što more svako jutro po pješčanim uvalama izlaže svijetu svoje školjke i alge:

Nisu mi sve misli na vezu.
Nijemi sam svjedok. Možda jedini
što morem se jedini.
Oko mene šutnja,

tek slanost gornje usne.
Uz more sam – na dlanovima
trešnje i kamenice
a među njima poljupci.
Hoće li se umoriti vjetar i more?
Moji dani ne počinju zorom,
nego tvojim osmjesima.
Moje noći ne sjaje zvijezdama,
nego tvojim očima.
Hoće li se umoriti vjetar i more?
Mirišem sol novoga ljeta,
bez tebe.
Nisu mi sve misli na vezu.
O Pagu, Pagu,
ti mi daješ snagu!
Romantiko moja i sjeto.
Poezija smo izvan svakog vremena.
Ne možemo se oduprijeti ljubavi.

Ljepota mora mnoge je ljude učinila mornarima povukavši ih na svoje dno. Ljepota žene, iako prolazna, mnoge je ljude učinila nesretnicima. Međutim, ljepota Mišine poezije zaista je jedan radostan trenutak usred mojih svakodnevnih misli.

Htjedoh vam još nešto važno o ovoj knjizi reći ali, evo, ne znam – *nisu mi sve misli na vezu.*

SENZIBILNOST I TREPERAVI FLUID

Zvonko Penović

U početku stvaralačkoga čina, sam po sebi nameće se slijed: sjeta, zatim izmiješani osjećaji, nagomilane frustracije, želje i dugo uspavana volja počinju otkrivati svoju prisutnost. I kako to već biva - najotporniji ostaju. Traju kao vodilja, kao impuls, kao uvećani razlog za.

One dobro upamćene, sačuvane u sjećanju, lakše se nametnu i ožive.

Nakon toga, upiti traže odgovor, traže izravan angažman.

Kako prepoznati razlog? Kako odraziti sebe? Kako smoći snagu i izreći sebe zatečenog u zalasku dana?

Sve iskre, male točke, mala putovanja, mjesta i gradovi stekla su u pogledu Mije Bijuklića jednaku i ravnopravnu dimenziju zanosa.

Riječi su naznake i strpljivo nizanje lica zdanja i kuća, brižno naznačenih ljudi i nepretenciozno oslikane prirode.

Općenito, u njegovim stihovima rasprostire se mnoštvo senzibilnosti i treperavog fluida, što svoju pojavnost mogu zahvaliti nesputanoj mladosti, koja se opire i živi svoje nove dane.

U kretanju je odgovor. U stvaralaštvu izlaz.

Dinamičan duh. Ljubopitljiv. Spreman istraživati. Malo je vremena ali s druge strane i puno prostora uvijek je ispred njega kad hvata zalet i ustrajno pokušava biti svoj.

Fokus njegove znatiželje široko je aspektiran. Rasprostire se u različitostima i po motivima i po unutarnjim propitivanjima.

Ali, čekanje u onom doslovnom smislu nerijetko s vremenom

donosi nervozu, klonuće, predaju, odustajanje... Srećom, kod Miše to je dijametralno drukčije. Naime, kreativni kod je obrnuto složen. Dakle, što je prepreka izazovnija, razlog za udjel njegove konkretnije energije je veći. Bori se i sije svoje treptaje.

Kako god gradio strukturu svojih pjesama Bijuklić inzistira na prozračnosti. U tom nesputanom kolanju njegovih poetskih zamisli, zarezi i točka su blagi prijelazi s nakanom da oivče i odvoje rastlinje od mora, oblake od kopna...

U tom lakom i jednostavnom nizanju tihih prisjećanja, gotovo da nema sjena. To su tek preplitanja svedena na zajednički nazivnik sa zamjetnim uplivom tolerancije.

Tu se sunce podrazumijeva.

Ono struji izmiješano i isprepleteno sa zamasima mora, pirovanjima vedrih oblaka…

Iako skriveno, kao dobroćudni arbitar ono potiče, bodri i održava sukus raznobojnih životnih impulsa.

To nisu obale od sna već obale od čekanja. Sam ih zamišlja, potiče i stvara. Tamo gdje su ljubav i gdje je ljepota, tamo je i njegovo ustreptalo srce. More je metafora iščekivanja i nadanja.

U tim nesputanim permutacijama i kombinacijama nazire se sav raspon nemirnih, znatiželjnih ali odmjerenih odrona njegove nemirne duše.

MIŠO MIJO BIJUKLIĆ

Mišo Mijo Bijuklić rođen je 10. rujna 1954. godine u Donjoj Motičini. U Osijeku, kamo se s roditeljima seli kao desetogodišnjak, završava Ugostiteljsku školu, kuharski smjer. Slavoniju je napustio u svojim tridesetim godinama, kada odlazi u Beč, u Austriju, gdje i danas živi i radi.

Bijuklić od rane mladosti pokazuje sklonost umjetničkom izražavanju, piše pjesme i sklada. Književno i glazbeno nagnuće odvest će ga i u iskušenja boemskoga života. Sportski život također mu nije nepoznat, posebice nogomet i kuglanje. Aktivan je u tamburaškim orkestrima, u kojima nalazi smiraj čežnji za panonskom ravnicom, koju će u zrelim godinama života zamijeniti za more i škrti paški krajobraz.

Mišo Mijo Bijuklić uglazbio je stotine pjesama, dok je svoju liriku ukoričio u knjigama *Uvijek Osijek* (1998.) i *Pjesme moje duše* (2001.). Zbirka pjesama *More u nama* treća je njegova samostalna knjiga.

BILJEŠKA UZ KNJIGU

Slikovni prilozi u knjizi *More u nama* Mije Bijuklića:
Tomislav Marijan Biosnić: *Mediteranski pastel*, Zadar, 2006.

KAZALO

MORE U NAMA	**5**
Prošli životi	7
Pag	8
Na zlatnom otoku	10
Ulazeći u more	11
More u nama	12
More	14
Uzdisaj	15
Jutra i smiraji	16
Ljubavna gozba	17
Zdravo Marijo	18
S onu stranu Velebita	19
Eva i Pag	22
U zveckanju oblaka	24
I poslije trideset godina	29
Sveobuhvatnost	30
Svaki dan	31
Gdje vode kolo vode	34
NEDOREČENA PROŠLOST	**35**
Melodija tijela	37
Tvoj sjaj	38
Za šankom	39
Takozvani prijatelji	40
Moj ujak	42
Pjesma bez naslova	46
Duša je meka i topla	47
Zadnji snjegovi	50
Nespokoj nedorečenost prošlost	53
Moja mati	56
Omeđen stihom i vinom	58
Prijatelji	60
Vjetar sna	63
S dušom na nebu	64
On	67
Jugo na Pagu	68

Modro oko 69
Buđenje 70
SAMAR PUN DRAGOSTI **73**
(*Pjesme za uglazbljenje i pjevanje*)
Samar pun dragosti 75
Dok iz mora sunce niče 77
Kaštiga me sada vrime 80
Ča nan more čini 81
Kući ići ere ore 83
Začarani krug boema 86
Taraban i paško kolo 87
Kod kuće 90
Šutnjom okrunjena 91
Bez tebe ni mene nije 92
Ča se to u meni zbiva 93
Širi ruke Zadre grade 94
Žmul vina 96
Ta kobna nedija 98
Ča životu čine rime 99
Himna usamljenog bodula 100
Nektarina 102
Kako ste mi starci moji 103
Dan bijelih štapova 104
Škuri dan 105
Bodulski bluz 106
Paralele i usne nijeme 108
Uvijek i na vijeke 110
Bašaca 112
Ti si moja snaga 113
Kameni i divji škoj 114

Propitivanja identiteta i smisla življenja
(Tomislav Marijan Bilosnić) 115
More u nama (Enes Kišević) 120
Senzibilnost i treperavi fluid (Zvonko Penović) 122

Mišo Mijo Bijuklić 125

